

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 705/2502

กระทรวงการคลัง (โดยพลเอกเอกา เพียรเลิศบริษัทยุทธ
กิจฯ) กับพวก

โจทก์

ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนชื่อว่า บริษัทนำชน (โดยนาย
เสี้ยวเนี่ยฯ) กับพวก

จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา 55

พ.ร.บ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ.2485 มาตรา 5

โจทก์ฟ้องจำเลยโดยอาศัย พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินโดยกล่าวว่าจำเลยได้เข้าทำสัญญาผูกพันตนเองต่อ
เจ้าพนักงานแลกเปลี่ยนเงิน โดยรับรองขายเงินตราต่างประเทศให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากจำเลยได้ขอและรับ
อนุญาตให้ส่งสินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตออกนอกราชอาณาจักร เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันนั้น แม้โจทก์จะมีได้ดำเนินคดี
อาญาตามที่ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินบัญญัติโทษไว้ ก็ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะดำเนินคดีทางแพ่งแก่จำเลยได้

โจทก์ฟ้องว่า ตามกฎกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ 4) ออกตามความใน พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ความว่า
ผู้ใดส่งของออกนอกราชอาณาจักร ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศเป็นค่าของนั้นและเงินตรานั้นต้องเป็นเงินปอนด์สเตอร์
ลิงก์หรือดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเงินตราที่เจ้าพนักงานกำหนดเพื่อประโยชน์สาธารณะเงินปอนด์สเตอร์ลิงก์หรือดอลลาร์
สหรัฐอเมริกาหรือเงินตราที่เจ้าพนักงานกำหนดนั้น จะได้มาด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ต้องขายให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดย
ผ่านธนาคารรับอนุญาต จำเลยได้ขอและรับอนุญาตให้ส่งสินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตออกนอกประเทศคิดเป็นเงิน 17,500 ปอนด์ส
เตอร์ลิงก์ จำเลยได้ทำสัญญาผูกพันตนเองต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยรับรองขายเงินตราต่างประเทศตาม
จำนวนดังกล่าวภายใน 6 เดือน ครั้นครบ 6 เดือน นับแต่จำเลยส่งสินค้าออกทุกประเภท จำเลยได้ขายเงินตราต่างประเทศให้
ธนาคารแห่งประเทศไทย 2 คราว คงค้างอยู่ 17,059 ปอนด์สเตอร์ลิงก์ จึงขอให้จำเลยขายเงินตราต่างประเทศที่ยังขาดอยู่ให้โจทก์
พร้อมทั้งดอกเบี้ย

จำเลยต่อสู้ว่า การฟ้องโดยอาศัยพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เป็นกฎหมายทางอาญา เพราะบัญญัติโทษ
ไว้ แต่โจทก์ไม่ฟ้องเอาผิดแก่จำเลยทางอาญา โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยนอกจากนั้น จำเลยยังมีข้อต่อสู้อื่นอีก

ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้โจทก์ชนะคดีตามฟ้อง

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาเห็นว่า เมื่อจำเลยได้ยอมผูกพันตนเองโดยขอและรับอนุญาตในการส่งสินค้าออกไปขายและทำคำรับรองให้ไว้ต่อ
ธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งได้รับแต่งตั้งจากโจทก์ จำเลยมิได้ปฏิบัติตามข้อผูกพันนั้นแม้โจทก์มีดำเนินคดีทางอาญาแก่จำเลย ก็
ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะดำเนินคดีทางแพ่งแก่จำเลยคดีนี้

พิพากษายืน

(สารรักษ์ประนาท-มณูภันย์วิมลสาร-วุฒินัยเนติศาสตร์)

แหล่งที่มา

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น

หมายเหตุ